

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Рішення Броварської міської  
ради Броварського району  
Київської області  
від 29.07.2021 № 351-10-08

**КОДЕКС ЕТИКИ ТА ПОВЕДІНКИ**  
**міського голови, секретаря міської ради та депутатів Броварської міської**  
**ради Броварського району Київської області**

**ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Кодекс етики та поведінки міського голови, секретаря міської ради та депутатів Броварської міської ради Броварського району Київської області є узагальненням етичних норм та правил поведінки міського голови, секретаря міської ради та депутатів Броварської міської ради Броварського району Київської області, яких вони повинні дотримуватись у своїй діяльності.

Кодекс етики ґрунтується на нормах Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», Регламенту Броварської міської ради Броварського району Київської області VIII скликання, інших нормативно-правових актах, враховує положення «Європейського кодексу поведінки для всіх осіб, які залучені до місцевого та регіонального врядування».

Метою прийняття цього кодексу є підвищення рівня довіри громадян до місцевої влади, посилення рівня персональної відповідальності за неналежне виконання обов'язків суб'єктами етичної поведінки, забезпечення прозорості та гласності у роботі місцевої влади, запобігання зловживанням службовим становищем.

Суб'єкти етичної поведінки усвідомлюють, що сам по собі кодекс не може вирішити комплексні етичні питання у місцевому самоврядуванні, проте, очікують від усіх суб'єктів поваги до принципів та цінностей цього кодексу, і сприятимуть його розповсюдженню серед громадськості з метою підвищення обізнаності про відповідні стандарти поведінки.

З моменту набуття чинності даного кодексу суб'єкти етичної поведінки зобов'язуються дотримуватися його положень у своїй діяльності.

**ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ**

У цьому кодексі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

Рада – Броварська міська рада Броварського району Київської області;

регламент – Регламент Броварської міської ради Броварського району Київської області;

кодекс – Кодекс етики та поведінки міського голови, секретаря міської ради та депутатів Ради;

суб'єкти етичної поведінки - міський голова, секретар міської ради та депутати Ради;

гідність – особисте немайнове право фізичної особи, пов'язане із визнанням цінності такої особи, як унікальної біопсихосоціальної істоти;

честь – особисте немайнове право особи, пов'язане із її позитивною соціальною оцінкою в очах оточуючих, яка ґрунтується на відповідності її діянь (поведінки) загальноприйнятим уявленням про добро і зло;

ділова репутація – особисте немайнове право особи, пов'язане із набутою нею суспільною оцінкою її ділових і професійних якостей при виконанні нею трудових, службових, громадських чи інших обов'язків;

перевірені відомості (достовірна інформація) – інформація, отримана з надійного, бажано офіційного джерела, яка подається суб'єктом етичної поведінки без модифікації її змісту, та може бути підтверджена в будь-який час на вимогу будь-якої зацікавленої особи;

інформація з обмеженим доступом – сукупність відомостей (даних), що являють собою державну, службову або комерційну таємницю, персональні дані фізичної особи, або іншу інформацію, щодо якої законодавством встановлені особливі правила поводження.

Терміни: близькі особи, корупція, неправомірна вигода, подарунок, потенційний конфлікт інтересів, реальний конфлікт інтересів, приватний інтерес вживаються у значенні, визначеному Законом України «Про запобігання корупції».

## **ОСНОВНІ МОРАЛЬНІ ЦІННОСТІ В РОБОТІ СУБ'ЄКТІВ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ**

Моральними орієнтирами (цінностями) для суб'єктів етичної поведінки виступають наступні:

- повага до прав і свобод, закріплених у Загальній декларації прав людини, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Хартії основоположних прав Європейського Союзу, Конституції України;
- нетерпимість до всіх форм дискримінації та дотримання Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»;
- Українська ідея – самоідентифікація особи, як невід'ємної складової українського народу, який реалізує свою національну політичну суб'єктність у формі суверенної, незалежної, демократичної, соціальної, правової держави та є повноцінним учасником глобальних світових процесів;
- самостійне прийняття підвищеної персональної відповідальності перед громадою;
- висока культура поведінки та діалогу незалежно від часу, місця та обставин.

## **ОСНОВНІ ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ У ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ**

У своїй діяльності суб'єкти етичної поведінки керуються наступними принципами:

- самовідданість
- непідкупність

- об'єктивність
- відповідальність
- відкритість
- чесність
- лідерство
- неупередженість
- компетентність
- ефективність

## **1. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ СУБ'ЄКТІВ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ**

### **1.1. Виконання своїх обов'язків**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- дотримуватись Конституції України, законів України, регламенту Ради, присяги та вимог цього кодексу;
- діяти виключно в інтересах громади та держави;
- проявляти високі моральні якості та діяти відповідно до загальнолюдських цінностей;
- з повагою ставитись до членів громади, один до одного та інших людей незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, стану здоров'я, етнічного та соціального походження, громадянства, місця проживання, сімейного та майнового стану;
- дотримуватись законодавчих вимог щодо поводження з інформацією з обмеженим доступом.

### **1.2. Публічна поведінка**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- своєю поведінкою подавати приклад доброчесності, неупередженості та справедливості;
- утримуватись від дій, які можуть зашкодити позитивному іміджу держави, народу України, громади, ради та її виконавчих органів;
- утримуватись від дій, заяв та вчинків, що здатні викликати недовіру до нього та/або виборців, яких він представляє;
- використовувати у публічних виступах лише правдиві та перевірені відомості;
- спростувати недостовірну інформацію у спосіб, в який вона була розповсюджена, публічно визнати некоректність своєї поведінки та сприяти відновленню становища, яке існувало до порушення;
- не допускати поведінку та/або дії, які можуть бути розцінені як підкуп громадян та/або маніпуляція громадською думкою;
- під час здійснення повноважень дотримуватись ділового стилю одягу, або мати зовнішній вигляд, що відповідає меті, завданням, темі зустрічі або події.

Суб'єкт етичної поведінки, який має позицію, що відрізняється від позиції, викладеної в чинному рішенні Ради, під час виступів з цього питання має окремо наголосити на даній обставині.

### **1.3. Поводження на засіданнях ради та при роботі в комісіях**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- на час проведення засідань перевести всі мобільні пристрої у беззвучний режим;
- дотримуватись регламенту Ради;
- знати порядок денний та суть питань, що виносяться на розгляд;
- заздалегідь вивчати всі додані до проектів рішень документи та отримувати коментарі від розробників рішень;
- ретельно слідкувати за ходом засідання та обговоренням питань;
- бути присутніми на засіданнях Ради та відповідних комісій. У разі відсутності депутата більше, як на трьох засіданнях поспіль без поважних причин, питання підлягає розгляду відповідною комісією;
- приймати рішення і вчиняти дії неупереджено на основі індивідуального мандату, незалежно від приналежності до певних політичних партій і прихильності до окремих груп осіб, що їх обрали;
- проявляти ввічливість, тактовність і повагу до головуєчого на засіданні, секретаря Ради, депутатів, доповідачів, посадових осіб місцевого самоврядування та інших осіб, присутніх на засіданнях;
- утримуватись від дій, наслідком яких може бути перешкоджання веденню засідань, пошкодження або знищення майна Ради, або особистого майна присутніх на засіданні;
- утримуватись від поведінки, яка демонструє зневагу або є образливою для присутніх;
- не допускати поведінки та висловів, що може бути розцінена, як умова, торг, погроза або шантаж відносно факту, процесу або наслідків прийняття відповідного рішення;
- бути присутнім у залі засідань протягом розгляду принаймні двох питань після свого останнього виступу;
- під час виконання Державного Гімну України не спілкуватись, не переміщуватись по залі засідань та не покидати зали засідань.

Забороняються виступи:

- не по темі питання, що розглядається;
- явною метою яких є самореклама, популяризація товарів, послуг, фізичних, юридичних осіб чи партій;
- які містять заклики до порушення чинного законодавства або порушують регламент.

### **1.4. Стосунки з виборцями**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- утримуватись від дачі абстрактних обіцянок та прийняття не конкретизованих зобов'язань;
- нести відповідальність перед своїми виборцями та громадою за обіцянки, дані під час передвиборчої кампанії та після її завершення;
- звітувати перед виборцями не рідше ніж одного разу на рік;
- будувати свою роботу з виборцями на повазі та уважному ставленні до особистості;
- вивчати громадську думку, потреби громади, інформувати про них Раду та її виконавчі органи;
- брати активну участь у вирішенні порушених громадянами питань, по можливості надавати власні пропозиції з обґрунтуванням та розрахунками;
- проводити прийоми виборців, розглядати звернення і надавати відповіді у строки та в порядку, визначеному законодавством;
- з повагою ставитись до прав, обов'язків та законних інтересів виборців, їх об'єднань, не допускати проявів байдужості та необґрунтованого бюрократизму.

#### **1.5. Стосунки зі засобами масової інформації (ЗМІ):**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- ставитись до всіх представників ЗМІ неупереджено та з повагою;
- не перешкоджати та за можливості сприяти представникам ЗМІ у здійсненні їх професійних обов'язків;
- надавати коментарі з соціально важливих для громади питань;
- надавати відповідь на письмові звернення та запити.

Суб'єктам етичної поведінки забороняється:

- у будь-який спосіб впливати на редакційну політику ЗМІ;
- під виглядом коментарів, статей, інтерв'ю, розслідувань поширювати через ЗМІ неперевірену (неправдиву) інформацію або сприяти такому поширенню;
- спонукати представників ЗМІ до порушення принципів журналістської етики та професійної моралі.

#### **1.6. Стосунки з органами, що представляють інші гілки влади**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- бути коректними та ввічливими у спілкуванні з державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, депутатами інших рад;
- звертатись до відповідних органів та осіб і користуватись своїми повноваженнями виключно з метою виконання офіційних функцій в порядку та у спосіб, що передбачені чинним законодавством.

Під час взаємодії з органами, що представляють інші гілки влади, слід сприяти встановленню професійних та конструктивних відносин.

#### **1.7. Відносини в політичній партії, депутатській групі, фракції та між ними**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- виявляти толерантність і повагу до депутатів інших партій, фракцій та груп;
- керуватися принципами рівноправності, вільного колективного обговорення, поваги та різноманітності поглядів і думок;
- уникати конфліктів, долати розбіжності у позиціях шляхом дискусій та компромісів;
- не укладати в будь-якій формі домовленостей, які обмежують свободу їх слова, право голосу чи в будь-який інший спосіб звужують права, передбачені чинним законодавством.

Приналежність до політичної партії, фракції або групи не повинна переважати над інтересами територіальної громади або держави.

Депутати на внутрішньопартійному рівні мають формувати модель відносин «партійна дисципліна» замість моделі «партійна диктатура».

### **1.8. Перебування в інших державах**

Підчас перебування в іноземних державах з офіційним візитом, суб'єкти етичної поведінки діють як представники офіційної інституції та зобов'язані уникати дій, що можуть спричинити іміджевих втрат для держави, громади та офіційних інституцій.

Незалежність, суверенітет, честь, інтереси України та її громадян є головними пріоритетами під час прийняття будь-яких рішень.

Всі дії мають бути спрямовані на зміцнення позитивного іміджу України в очах міжнародної спільноти.

Слід утримуватись від коментарів та відповідей на запитання, які:

- не відносяться до офіційної теми візиту;
- потребують додаткової інформації або фахових знань, що відсутні у суб'єкта етичної поведінки;
- мають ознаки провокативних.

### **1.9. Правила поводження в Інтернеті**

В розумінні цього кодексу до Інтернету відносяться всі ресурси та сервіси, які в своїй роботі використовують інтернет-протоколи, в тому числі месенджери та інші додатки.

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- під час комунікації дотримуватись моральних цінностей та правил етичної поведінки, використовувати діловий стиль мови та писати без помилок;
- своїми діями не провокувати суперечки та конфлікти;
- приділяти особливу увагу поводженню із інформацією з обмеженим доступом та негайно повідомити секретаря Ради про наявні або ймовірні факти витоку такої інформації;
- невідкладно повідомляти правоохоронні органи про спроби третіх осіб отримати доступ до інформації з обмеженим доступом.

Графічні, фото, аудіо та відеоматеріали, які виготовляються, розміщуються та/або поширюються суб'єктом етичної поведінки мають відповідати загальним вимогам цього кодексу.

Поширюючи будь-яку інформацію, незалежно від джерела її походження, суб'єкт етичної поведінки добровільно приймає на себе моральне зобов'язання нести відповідальність за відповідність такої інформації вимогам цього кодексу.

Суб'єкт етичної поведінки, який має позицію, що відрізняється від позиції, викладеної в чинному рішенні Ради, під час активності в Інтернеті з цього питання має окремо наголосити на даній обставині.

### **1.10. Етика реалізації прав та повноважень**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- бути безсторонніми під час ухвалення рішень та уникати всіх форм упередження й фаворитизму;
- не вживати заходів, що надаватимуть їм особистих та/або професійних переваг після припинення виконання відповідних функцій;
- постійно підвищувати рівень свого професійного розвитку, свій культурний рівень, поліпшувати свої уміння, знання і навички відповідно до функцій та завдань, зокрема в частині цифрової грамотності, удосконалювати організацію своєї діяльності.

## **2. ЗАПОБІГАННЯ ПРОЯВАМ КОРУПЦІЇ**

В своїй діяльності суб'єкти етичної поведінки керуються Законом України «Про запобігання корупції» та іншими нормативно-правовими актами, предметом регулювання яких є відповідні відносини.

Забороняється використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі забороняється використовувати в приватних інтересах будь-яке державне чи комунальне майно, кошти та інші об'єкти цивільних прав, що належать до комунальної чи державної власності.

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- неухильно дотримуватись обмежень і заборон, передбачених антикорупційним законодавством України;
- використовувати службове посвідчення, депутатський мандат та офіційні бланки виключно для реалізації передбачених чинним законодавством функцій;
- уникати дій спрямованих на спонукання своїх колег та посадових осіб місцевого самоврядування до прийняття рішень, вчинення дії або бездіяльності на користь своїх особистих інтересів або інтересів третіх осіб;
- демонструвати своєю поведінкою нетерпимість до будь-яких проявів корупції;
- в установленому законом порядку декларувати свої доходи.

### **2.1. Врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- брати до уваги всі аспекти своєї діяльності, які зумовлюють виникнення майнового чи не майнового інтересу;

- не допускати впливу приватних інтересів на виконання своїх обов'язків;
- не приймати рішень та не діяти в умовах реального конфлікту інтересів;
- не здійснювати лобіювання приватних інтересів з отриманням неправомірної вигоди або без такої;
- запобігати виникненню конфлікту інтересів, а у разі його виникнення вжити заходи з урегулювання;
- повідомити головууючого про наявність конфлікту інтересів (повідомлення вноситься до протоколу засідання Ради), утриматись від обговорення та голосування з цього питання.

Самостійне врегулювання конфлікту інтересів можливе лише у випадках впевненості, що обраний спосіб є достатнім і повністю гарантує його врегулювання.

Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів здійснюється у випадках та в порядку, передбаченому чинним законодавством.

## **2.2. Отримання подарунків та інших матеріальних цінностей**

Суб'єкти етичної поведінки зобов'язані:

- не приймати подарунки та інші матеріальні цінності безпосередньо чи опосередковано за дії або утримання від дій, пов'язаних зі реалізацією повноважень;
- передати органу місцевого самоврядування дарунки, одержані особою, як дарунки територіальній громаді;

У разі надходження пропозиції щодо отримання неправомірної вигоди або подарунка, невідкладно:

- відмовитися від пропозиції;
- за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з-поміж співробітників або колег;
- письмово повідомити про пропозицію Раду.

Дозволено одержувати подарунки у вигляді:

- ділових дарунків (сувенірів);
- проявів гостинності (запрошення на каву або вечерю), які використовуються для налагодження добрих ділових стосунків та їх зміцнення;
- подарунків від близьких осіб;
- подарунків у вигляді загальнодоступних знижок на товари, послуги.

Обмеження вартості таких подарунків встановлюються чинним законодавством.

## **3. КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ КОДЕКСУ**

Розглядом фактів ймовірного порушення правил етичної поведінки займається відповідна постійна комісія, або тимчасова контрольна комісія, що створюється та діє відповідно до регламенту.

Розгляд питань, пов'язаних з порушенням кодексу суб'єктом етичної поведінки, здійснюється на підставі звернення депутата, групи депутатів, скарг органів державної влади та місцевого самоврядування, організацій, громадян, за поданням міського голови, з власної ініціативи відповідної комісії або за поданням її голови.

В своїй діяльності члени відповідної комісії керуються зокрема цим кодексом.

У разі подання необґрунтованої скарги, що зачіпає честь, гідність або ділову репутацію суб'єкта етичної поведінки, останній має право захищати свої права в порядку та у спосіб не заборонені законом.

Порушення, які відбуваються під час засідання Ради або комісії припиняються в порядок та у спосіб, передбачений регламентом.

#### **4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ КОДЕКСУ**

Підставою відповідальності є вчинення суб'єктом етичної поведінки діяння, яке порушує правила етичної поведінки, передбачені цим кодексом.

Основними принципами, на яких ґрунтується відповідальність за порушення цього кодексу є наступні:

- наявність доказів порушення;
- об'єктивність, неупередженість, політична незалежність;
- своєчасність;
- доцільність;
- справедливість;
- співмірність порушення та заходу впливу;
- індивідуалізація відповідальності.

За результатами розгляду питання про ймовірне порушення цього кодексу відповідна комісія формує звіт (висновок), який має обов'язково містити:

- підставу винесення питання на розгляд комісії;
- докази ймовірного порушення цього кодексу;
- протокол засідання комісії з рекомендаціями щодо застосування заходу впливу.

У разі встановлення наявності складу порушення цього кодексу відповідна комісія має право винести на розгляд сесії звіт (висновок) для прийняття рішення про застосування до суб'єкта етичної поведінки одного або одночасно декількох заходів впливу:

- попередження із занесенням до протоколу засідання;
- інформування про недостойну поведінку суб'єкта етичної поведінки та про заходи впливу, яких вжито до нього шляхом розміщення повідомлень у засобах масової інформації та на офіційному порталі Ради;
- рекомендувати виборцям відкликати депутата відповідно до чинного законодавства.